

[Aksel Møller.]

at bruge gældende Bemyndigelser til at hidføre eller forberede en principiel Omlægning af Erhvervslivet. Hverken „Fremtidens Danmark“s eller „Socialdemokratisk Forbund“s Efterkrigsprogram hører altsaa, hvis jeg har forstaaet disse Erklæringer rigtigt, længere til denne Regerings Haandbogssamling. Vi har vel næppe nogen Glæde af at undersøge Dybden af Sindelagsskiftet. Jeg tror, at Opportunisme og parlamentarisk Nødvendighed her gaar Haand i Haand, og har man den Tro, har man vel egentlig ogsaa en Pligt til at advare lettroende Medborgere mod at lade sig vildlede af al denne Imødekommenhed.

Den næste Valgdag kan meget nemt blive skæbnsvanger for alle dem, som lader sig lulle i Søvn i Tillid til, at her foreligger et virkeligt Sindelagsskifte. For saadanne lettroende Medborgere har allerede den kloge Maler, der skabte Frisen ude i Vandrehallen, givet en Advarsel, som ogsaa paa dette Tidspunkt er rigtig og ægte. Han har advaret Vælgerne mod en Situation af denne Karakter:

„Se, hvor jeg ager, sagde Gaasen, hun red til Skoven paa Rævens Ryg.“ Derimod har ingen Erklæringer sikret os mod ny Vækst i Statsregerieret over Erhvervslivet. Det er denne Bekymring, som vort Forslag prøver paa at tage Parade over for.

Hvad er egentlig den højtærede Handelsministers Opfattelse af Administrationen? Ja, hvad krævede den højtærede Handelsminister tidligere i en anden Egenskab, paa en anden Plads end den, han nu staar paa, selv af Administrationen, og er de Krav, som den højtærede Handelsminister i denne sin anden Egenskab som Kontorchef i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad stillede til tidligere Handelsministre, af den Karakter, at han kan gennemføre dem nu, da han er kommet i sit høje Embede, eller er de af den Karakter, at han maa gaa til Rigsdagen for at faa dem igennem, hvis han ønsker det?

Det forekommer mig at være af Betydning for at forstaa, hvad vort Forslag til Beslutning tager Sigte paa, at gennemgaa nogle af disse Spørgsmaal. Jeg vil under denne Gennemgang søge at vise, at den højtærede Handelsminister paa Arbejderbevægelsens Erhvervsraads Vegne, som Kontorchef i dette, har stillet saadanne Krav, at deres Opfyldelse, hvis han nu gennemfører dem, ganske vil ændre vort Lands økonomiske Struktur og vil forøge Statens Magt og Indflydelse over Erhvervslivet. Og jeg vil

paavise, at den højtærede Handelsminister i sin nuværende Stilling, uden at behøve at blinke med Øjnene, uden at nære nogen som helst Risiko for for Alvor at blive draget politisk til Ansvar i dette høje Ting, Skridt for Skridt kan realisere det Program, som han udformede, og som han var Talsmand for for Arbejderbevægelsens Erhvervsraad — altsaa det socialdemokratiske Partis økonomiske Organ — over for tidligere Handelsministre. Jeg skal ikke for at føre denne Paavisning igennem over for det høje Ting prøve paa at hente mine Eksempler eller tegne Billedet ud fra den Bog om Krigsøkonomi og Efterkrigstidsproblemer, som den højtærede Handelsminister for et Par Aar siden udgav sammen med en anden Nationaløkonom, men jeg vil dog blot i denne Forbindelse bede Medlemmer af det høje Ting, som maatte være i Tvivl om, hvad der er Hjerte og Nyre hos den højtærede Handelsminister, ofre en Weekend paa at læse denne Bog igennem. Det er vel ogsaa det rigtigste at hente de Eksempler, som skal belyse min Opfattelse, fra en Publikation, der er af mere højtidelig Karakter — jeg tænker paa den lille Bog: Økonomisk Oversigt for Aaret 1946, som er udgivet i April 1947 af Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, og som efter min Opfattelse giver et stærkt Indtryk af de Synspunkter, den højtærede Minister har paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem Administrationen og Erhvervslivet.

I denne Redegørelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsraad springer det først og fremmest i Øjnene, at dette Raads daværende Kontorchef er imod „det konservative Tildelingssystem“. „Det konservative Tildelingssystem“ af Raavarer — den højtærede Minister vil kunne finde det paa Side 37 — er altsaa ensbetydende med det System, der fordeler Raavarerne i Forhold til, hvad man tidligere i givne Sammenligningsaar har oparbejdet af Vareomsætning. Dette System er han Modstander af, fordi det efter hans Mening bør være de mest effektivt arbejdende Virksomheder, som bør oparbejde Raavarerne. Synspunktet er naturligvis bestikkende, men jeg beder det høje Tings ærede Medlemmer om at tænke det igennem. De vil da naa til det Resultat, at hvis denne Kamp imod det, den højtærede Handelsminister — eller rettere Arbejderbevægelsens Erhvervsraads daværende Kontorchef — kaldte „det konservative Tildelingssystem“, fører til, at dette skal forsvinde og afløses af det, man her har skildret, vil Administrationen faa en saa umaadelig Magt, at den simpelt hen